

29. 5. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Cizinec, volby a územní samospráva

Před závorkou nutno vytknout, že nutno rozlišit cizince ze zemí Evropské unie a cizince z ostatních států. Aktuálně platí, že občané z jiných členských států EU mohou v České republice kandidovat pouze a jen ve volbách do Evropského parlamentu a volbách do zastupitelstev obcí. V jiných nikoliv, a to dokonce ani ve volbách do zastupitelstev krajů, což je trochu nelogické, jelikož jde přece rovněž o územní samosprávu, jako u obecních samospráv, kam aktuálně cizinci z členských zemí EU kandidovat mohou.

Pozor, cizinci z nečlenských států EU do obecních zastupitelstev, ale ani do Evropského parlamentu kandidovat v Česku nesmí, a to včetně občanů Švýcarska, Ukrajiny, Norska, Islandu a Lichtenštejnska, kteří mají v rámci jiných agend relativně privilegované postavení.

Nyní se budeme věnovat výhradně jen volbám do zastupitelstev obcí, volby do Evropského parlamentu přenecháme jiným autorům.

Co se týká věku, tak cizinec z jiného členského státu musí nejpozději ve druhý den voleb dosáhnout věku 18 let, což je totožná nepřekročitelná podmínka jako u kandidátů – občanů České republiky. Další nepřekročitelnou podmínkou je, že zmíněný cizinec/nka z jiné členské země EU musí mít na území ČR ke dni voleb povolení k trvalému pobytu.

Za pozornost jistě stojí, že aktuálně postačuje i povolení k tzv. *přechodnému* pobytu v předmětné obci, tedy nejenom k trvalému pobytu, jak tomu bylo dříve. Samozřejmě zmíněný cizinec z jiné země EU musí mít pobyt v té obci, ve které hodlá kandidovat, ne v jiné.

Stejně jako u „našich“ kandidátů platí, že kandidát – „*Eurocizinec*“ nesmí zrovna vykonávat trest odnětí svobody a že nemá soudem momentálně omezenou svéprávnost k výkonu volebního práva.

Cizinec může kandidovat na kandidátce politické strany, politického hnutí či jejich volebních koalic. Cizinec přirozeně může kandidovat do zastupitelstva obce (města, městské části nebo obvodu) rovněž jako tzv. nezávislý kandidát nebo za sdružení nezávislých kandidátů. Cizozemec nemůže být v České republice členem politické strany nebo politického hnutí,^[1] za což jsme byli již několikrát kritizováni, ostatně Česko aktuálně čelí za tuto věc žalobě Evropské komise.^[2] Zmíněný zákaz členství v politické straně/hnutí ovšem naštěstí aktuálně nijak nebrání v tom, aby cizinec kandidoval na její/jeho kandidátní listině.

Dle ustanovení § 103 zákona č. [128/2000](#) Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů platí starostou a místostarostou musí být výlučně občan České republiky. Cizinec tedy nikoliv, i kdy získal nejvíce hlasů v dané obci.

Cizinec ze zemí EU se ovšem de lege lata může stát „řadovým“ členem rady obce, to žádný český ani evropský právní předpis nezakazuje.

JUDr. Petr Kolman, Ph.D.,
právní pedagog

[1] Viz blíže např. >>> [zde](#).

[2] Česko nyní čelí žalobě Evropské komise. Ta u Evropského soudního dvora obvinila Česko a Polsko z toho, že jako jediné dvě země evropské „sedmadvacítky“ porušují unijní právo tím, že odpírají cizincům členství v politických stranách.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní - institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)